

Gazeta Grudziądzka

W Imię Boże!

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Za Wiarę i Ojczyznę!

Wydanie II

„Gazeta Grudziądzka“ wychodzi 3 razy tygodniowo w 3 wydaniach: I. (Pomorze), II. Wojew. centralne, kresy wsch., Małopolska i zagranica, III. (Wielkopolska i Śląsk) wraz z bezpłatnymi dodatkami: „Gospodarz i Osadnik“, „Robotnik“, „Dobra Gospodyni“, „Śmiech“, „Przyjaciel Młodzieży

„Gość Świąteczny“ i inne dodatki. — Przepłata wynosi kwartalnie wraz z odnośnym do domu złotych 3,90. w Wolnem Mieście Gdańsku 7,50 guldenów, zagranicą wraz z kosztami przesyłki: we Francji 20 franków, w Belgii 6,50 belgów, w Holandii 2,50 guldenów nól., w Niemczech 4,00 RMk., w Szwajcarii 5 fr. szw., w Czechosłowacji 38 koron czesk., w Austrii 8 szylingów, w Danii 6,00 koron duńsk., w Szwecji 5 koron szwedz., we Włoszech 20 lirów włoskich, w Ameryce i Kanadzie 1,50 dol., w innych krajach równowartość 1,50 dol. ameryk. — Ogłoszenie drobne z słowo 20 groszy, słowa tłustym drukiem podwójnie najmniej 2 zł., tylko za gotówkę zgóry.

Na piątek 12-go lutego 1937 r.

Powstańcy zdobyli Malagę Gwałtowne walki toczą się pod Madrytem

Według otrzymanych tu wiadomości powstańcy są panami sytuacji w Maladze. Radiostacja w Kadyksie donosi, że okręty wojenne powstańców, które brały udział w działaniach wojennych przeciwko Maladze, zawinęły do portu. Flota powstańcza zatrzymała Iódź, w której znajdowało się szereg osobistości czerwonych, usiłujących opuścić Malagę.

Zdobycie Malagi stanowi poważny sukces dla powstańców. Linia frontu została znacznie skrócona. Nie bez znaczenia jest fakt, że kabel Południowa Ameryka - Rzym znajduje się obecnie w ręku powstańców.

Według wiadomości otrzymanych z Salamanki, Awila i Gibraltaru, powstańcza armia południowa pod dowództwem gen. Queipo de Llano zawiązała całkowicie Malagę. Okręty powstańcze „Canarias“, „Almirante Cervera“ i „Balears“ zawinęły do portu w Maladze. Kwatera główna wojsk g. Franco doniosła drogą radiową, że ludność Malagi powitała z niesłychanym entuzjazmem uwolnienie miasta przez oddziały powstańcze.

„United Press“ donosi,

rozbitki armii rządowej na odcinku południowym w liczbie 30.000 do 40.000 ludzi cofają się w popłochu pod naciskiem wojsk gen. Queipo de Llano w kierunku Montril i Almeria. Drogi nabrzeżne prowadzące w kierunku Velez di Malaga są również przepelnione uchodzącymi żołnierzami. Miejscowość Montril znajduje się pod ostrzałem statków wojennych gen. Franco. Akcja floty powstańczej utrudnia wojskom rządowym odwrót na tych je dynych liniach ratunku. Na odcinku północnym oddziały rozbitych wojsk chronią się trudno dostępne przesmyki górskie Sierra Nevada. W ślad za rozbitkami maszerują pośpieszne desygnowane przez gen. Queipo de Llano oddziały mające za zadanie zniszczyć gniazda rozbitków w górach.

Z Seville donoszą o niebywałym entuzjazmie, jaki zapanował na terenach zajętych przez powstańców na wiadomość o zdobyciu Malagi. Jedną ze stacyj radiowych powstańczych na wiadomość o zdobyciu Malagi, twierdzą wojsk czerwonych na południowym wybrzeżu Hiszpanii, wysłała pod adres Moskwy następującą depeszę: „Halo Moskwa — Malaga jest znowu hiszpańska“. W symfonii ogólnej radości smutną nutę stanowiła wiadomość, iż wojska czerwone przed ostatecznym wystąpieniem z Malagi wymordowały wszystkich jeńców. Generał Queipo de Llano podaje do wiadomości z Malagi, że w odpowiedzi na podobne postępowanie zmuszonym jest wziętych do niewoli marksistów postawić przed sądem wojennym i natychmiast rozstrzelać.

W uzupełnieniu o zdobyciu Malagi podaje agencja „Radio“ szczegóły, we

dlug których wojska powstańcze wzięły do niewoli przeszło 1200 milicjantów. Malaga została podpalona w kilkunastu miejscach przez ustępujące wojska rządowe. Cofające się do Almeria oddziały milicji są dziesiątkowane przez ogień okrętów powstańczych.

SITUACJA POD MADRYTEM

Według wiadomości ze źródeł powstańczych prawe skrzydło armii oblegającej Madryt poprawiło swe pozycje

je w ciągu niedzieli. Wojska powstańcze wysunęły się poza ujście rzeki Jarama do Manzanaresu. W ciągu całej niedzieli toczyły się niezwykle gwałtowne walki. Celem operacji wojsk powstańczych jest zajęcie szosy prowadzącej do Walencji, która stanowi ważną arterię komunikacyjną.

Wojska generała Varela zdobyły około 15 km. terenu, straż przednie prawego skrzydła wojsk powstańczych prowadzą akcję zmierzającą do oczyszczenia obu brzegów Jaramy z wojsk czerwonych.

Niemcy żądają zwrotu kolonii

Jak donosi niemieckie Biuro Formacyjne, ambasador niemiecki w Londynie Ribbentrop, ma rozpocząć w najbliższym czasie rokowania z rządem angielskim o zwrot

byłych kolonii niemieckich, które to kolonie utracili mocą traktatu wersalskiego.

Krwawe rozruchy w Moskwie

Według doniesień prasy berlińskiej z Moskwy doszło we czwartek w późnych godzinach wieczornych do demonstracji i zaburzeń w dzielnicach robotniczych. Na masowych zebraniach słychać było okrzyki wrogie Stalinowi.

Również w centrum miast na ul. Nikitskaja doszło w czasie demonstracji do starcia milicji sowieckiej ze słuchaczami uniwersytetu, którzy wznosili okrzyki:

„Precz ze Stalinem“. Na rozkaz komisarza dla spraw wewnętrznych Jeżowa, t. zw. specjalne oddziały GPU (policji politycznej) oddały salwę w tłum, raniąc 40 osób i zabijając 15. Ulice oczyszczały z demonstrantów małe tanki sowieckie, które okazały się bardzo groźne w akcji. Tłum demonstracji są podobno ostatnie aresztowania i brak żywności.

BEZ DACHU NAD GŁOWĄ
Znajdują się setki dzieci na zalanych wodą terytoriach Amerykańskich

Zmiany w Min. Spr. Wewn.

Szereg zmian nastąpiło na wyższych stanowiskach w Min. Spraw Wewnętrznych.

Dr. Mieczysław Seydlitz został zamianowany wicewojewodą w Stanisławowie. Wicewojewoda stanisławowski p. Kaczmareczyk został zamianowany wicewojewodą w Nowogródku. Ustępujący wicewojewoda nowogrodzki p. Sochański obejmie stanowisko starosty powiatowego w Zamościu. Jednocześnie p. Wacław Żyboriski dotychczasowy naczelnik Wydziału Bezpieczeństwa w M. S. Wewn. został zamianowany dyrektorem Departamentu Politycznego w tymże Ministerstwie.

Niemcy znowu spuściły na wodę jeden krążownik

W Hamburgu odbyła się wobec wyższych oficerów floty i armii niemieckiej, uroczystość spuszczenia na wodę nowego krążownika niemieckiego o. Admiral Hipper“. Do tysięcznych tłumów przemówił dowódca marynarki admirał Raeder. Podkreślił on, że budowę okrętów tego typu zakazaną Niemcom przez traktat wersalski, zawdzięczać należy kanclerzowi Hitlerowi.

Pożar belgijskiej mennicy państwowej

W nocy z soboty na niedzielę wybuchł pożar mennicy państwowej. Pożar powstał prawdopodobnie wskutek krótkiego spięcia w oddziale topienia metalów i szybko rozszerzył się na inne zabudowania. Po wielogodzinnej akcji ratowniczej pożar został ugaszony. Spaliły się urządzenia znajdujące się w podziemiach, parterze i na pierwszym piętrze. Szkody wynoszą przeszło pół miliona franków.

Również i prymas Irlandii przestrzega przed komunizmem

Prymas Irlandii, kardynał Józef Mac Rory, wystosował list do wiernych, odczytany we wszystkich kościołach katolickich Irlandii.

List zwraca się do młodzieży katolickiej z wezwaniem czynnego przeciwstawienia się niebezpieczeństwu komunizmowi. List Pastorski kardynała Mac Rory wywołał żywe echo w całej prasie irlandzkiej która podkreśla również konieczność walki z komunizmem, niosącym pod płaszczykiem różnych hasel humanistycznych najcięższą niewolę.

Pisma wskazują na ostatni ustęp listu pastorskiego, w którym podkreślono, że masy narodu rosyjskiego żyją w stanie zbliżonym do niewolnictwa. Poziom życia robotnika sowieckiego jest niższy od poziomu życia najgorzej płatnego robotnika w pozostałych krajach Europy.

O potrzebie wychowania młodzieży wiejskiej

Przemówienie prezesa Mikołajczyka na otwarciu Uniwersytetu Wiejskiego w Nielazkowie w Wielkopolsce.

Jak już podawaliśmy w dniu 31 stycznia nastąpiło uroczyste otwarcie Uniwersytetu Wiejskiego w Nielazkowie pow. Kościan. Prezes koła WZMW, p. Mikołajczyk wygłosił na nim dłuższe przemówienie, które poniżej podajemy w streszczeniu.

„Żyjemy w czasach przełomowych, w czasach zwichniętej równowagi, kryzysu duchowego i moralnego. Wszystko to pogłębia jeszcze szalejący kryzys materialny, zaś kryzys moralny i duchowy doprowadził do zdziwienia obywateli. Człowiek występuje przeciw człowiekowi, naród przeciw narodowi. Podeptano wolność osobistą i godność człowieka i ludzkość weszła na drogę gwałtów i mordów.

W tej więc sytuacji szuka się wyjścia, nowych dróg. Szuka się nowych żywotnych, twórczych sił. I oczy zwracają się na młode pokolenie, które przeżywa tak samo wielki kryzys — wśród którego uwidaczniają się fermenty radykalistyczne i nacjonalistyczne.

U nas najwięcej młodych ludzi ma wieś. Jej więc młode pokolenie będzie miało decydujący wpływ w przyszłości na bieg wypadków w Państwie. Ta młodzież wiejska żyje w strasznych warunkach, zdala od kultury, zdala od szkół wyższych, bibliotek, teatrów, kursów oświatowych itd. Obecnie stan ten jest jeszcze gorszy. Na wsi niedza i bezrobocie. Młodzi ludzie bez warsztatów — bez możliwości zakładania rodzin. Ukoronowaniem zaś tego zła to nowy ustrój szkolny, który zamknął dzieciom wsi drogę do wiedzy. Wiś przeżywa katastrofę oświatową z milionem dzieci bez szkoły, z 24.000 jednoklasówek i przepelnionymi izbami szkolnymi.

Ale im większe potrzeby — tym większe obowiązki spadają na samą społeczeństwo. Musimy sami własnymi siłami nadrobić błędy, braki i krzywdy. W czasie powrotu na wieś analfabetyzmu powrotnego musi kraj pokryć się jeszcze gęściejszą siecią wyższej zorganizowanych szkół powszechnych, kursów, uniwersytetów wiejskich.

Już St. Staszyc powiedział: Dobry obywatel obojętnym i beczynnym być nie może, dopóki żyje i patrzy na niebezpieczeństwo kraju. I tu leży przyczyna, dlaczego WZMW, w najcięższych czasach zaczął myśleć o Uniwersytecie Wiejskim.

Przecież młodość to rzeźbiarka życia, co wykuwa żywot cały. Przecież w młodym dorastającym młodzieńcu umysł najwięcej jest chłonny. Trzeba więc było zacząć uczyć młode pokolenie wsiowe. Nie możemy zadowolić się oświatą zeszytów. Wiś nie chce także oświaty z laski. Pragnie wiedzy i nauki bo wie, że nauka jest potę by żyć lepiej i mądrzej bo wie, że nauka to najlepsza broń w walce o byt. Równocześnie wiś umie rozróżnić jakość podawanego materiału i nie da się byle czym oszukać.

Praca oświatowa na wsi musi być bezinteresowna i oparta o rzetelną chęć służenia ludowi. Że tak jest dowodzą porównania. Wynikami bowiem mogą poszczycić się organizacje biedne, zwalczane, ale ideowe — drugie zaś bogate i protegowane są w uwiedzie starych. Bo na wsi można jedynie wydatnie pracować, jeżeli cały wysiłek oprze się na umiłowaniu wsi, chłopca i ziemi. Trzeba kochać i poznać duszę chłopca i umieć jego godność uszanować. Trzeba się chłopcem urodzić i wśród niego wychować, czy też wśród niego żyć. Kto nie rozumie chłopca, kto nie zna jego zainteresowań, nie zdobędzie jego zaufania, ten na wsi nie nie robi.

W. Z. M. W. i kierownicy jego te wszystkie warunki posiadają i dlatego są w zupełności powołani do kierowania wychowaniem młodzieży wiejskiej. A to wychowanie należy oprzeć na powyższych warunkach wpływających na życie i potrzeb wsi, nadać tej pracy

bezwzględnie wsiowy charakter. Chłop zżyty z przyrodą jest zawsze szczerze wierzący i prostolinijny, jest uczciwy, prosty i prawdomówny. Trzeba te właściwości ducha, kultury wsi rozwijać. Trzeba podnieść godność stanu chłopskiego, nauczyć myśleć gospodarczo i zawodowo, wychować obywatelsko. Chcemy z chłopca zrobić dobrego obywatela światłego, kochającego swój kraj, ofiarnego, świadomego swych obowiązków i praw. Chłop nie może bowiem być obciążony tylko obowiązkami, trzeba mu dać również należne prawa. Bo on jest trzonem narodu. Narodowy więc zawsze będzie charakter jego wystąpić.

W wychowaniu młodego pokolenia wsi będziemy szli drogą demokracji. Nie chcemy bowiem uczyć młodych ludzi gwałtów i zbrodni, które rodzą zawsze prądy faszyzmu i komunizmu. — Stoimy na gruncie poszanowania praw dla wszystkich i na gruncie własności prywatnej.

Uniwersytet Wiejski ma również i to najwięcej kształcić charaktery. Młody chłop opuszczający kursy Uniwersytetu musi być samodzielny w myśleniu i działaniu, musi umieć żyć w społeczności. Wyzwolony z naciągów duszy pańszczyźnianej, musi cenić swą

własną godność. Ufny i odważny, uprzejmy i kulturalny, musi wnosić do życia zapał, energię i poświęcenie. W oparciu zaś na starszym pokoleniu które swoim doświadczeniem, rozważa będzie tłumić zbytne zapędy, może wyrugujemy ze wsi stare wady i błędy. Bo trzeba skończyć z warcholstwem — a dać Polsce człowieka zdyscyplinowanego. Musimy zacząć usuwać ze wsi demagogię i powierzchowność, słomiany ogień. Musimy nauczyć młodych, że w życiu nie można kierować się niewiścią i fałszywą ambicją. Musimy wyrabiać w nich systematyczność i punktualność.

Tak ujęta potrzeba społecznego wychowania młodego pokolenia wsi nie ulega wątpliwości — ale wychowanie to musi jeszcze oprzeć się na pełnym poszanowaniu zasad wiary Chrystusowej.

Poznanie i zrozumienie duszy chłopca, zdobycie jego zaufania i poszanowania jego godności w oparciu pracę na wsi, na jej życiu wewnętrznym i przyrodzonym, może z chłopca stworzyć świadomego obywatela, związanego z państwem — zdolnego do należytego urzędowania Państwa od wewnątrz i gotowego do obrony przed napaścią na zewnątrz.

Kongres eucharystyczny w Manilli

W Manilli na wyspach Filipińskich odbył się międzynarodowy Kongres Eucharystyczny.

Kongres ten zgromadził kilkaset tysięcy katolików z całego świata. Ze względu na różne ograniczenia paszportowe i dewizowe udział Europy w kongresie jest minimalny. Więcej jest Amerykanów. Poza tym bardzo liczny udział biorą narody egzotyczne, a więc Japonia, Chiny, Indie i cała Polinezja, a więc kraje misyjne. Będzie to olbrzymia rewia ras kolorowych, które dotąd takiej manifestacji religijnej poza Kartaginą w Tunisie nie miały. Miejscem masowych uroczystości, nabożeństw i procesyj będzie plac Luneta. Na zakończenie kongresu, które się odbędzie w dn. 7 bm. spodziewane jest orędzie i błogosławieństwo Ojca św.

Stolica Filipin wita Legata Apostolskiego kard. Daugherty z

Filadelfii, który przybył tu z Rzymu na statku „Conto Roso” wraz z całą delegacją europejską na Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Manilli. Wśród pocztu dostojników kościelnych jest kilkudziesięciu biskupów i setki duchowieństwa świeckiego i zakonnego.

Delegacja polska nieliczna. Księża: arcybiskup Sapieha, biskupi Kębina i Przeździecki oraz kilku księży.

Legata papieskiego przyjął arcybiskup Manilli w otoczeniu przybyłych ze wszystkich stron świata wiernych w porcie, z którego został on przewieziony do siedziby metropolitalnej, poczem został on przeprowadzony do bazyliki katedralnej, gdzie po adoracji Najśw. Sakramentu, wobec wypełnionej świątyni został powitany serdecznie.

Zorganizowane rolnictwo wielkopolskie przeciwko wahanom cen zboża

Obecnie odbywają się w Wielkopolsce w wszystkich powiatach kursy dla członków zarządów powiatowych i zarządów Kółek Rolniczych Wielkopolskiego Towarzystwa Kółek Rolniczych. Zabierający głos w dyskusji rolnicy, wszyscy bez wyjątku, zgłaszają daleko idące zastrzeżenia pod adresem obecnej polityki gospodarczej, dopuszczającej do dużych wahań cen zboża.

Szczególnie narzekają drobni rolnicy na to, że byli zmuszeni w okresie późniejszym natychmiast sprzedać zapasy zboża, celem regulacji swoich zobowiązań, jak również świadczeń podatkowych, egzekucyjnych itp. Obecnie muszą dla celów hodowlanych nabywać po wysokich cenach drogie otręby z drogiego zboża. Klęska posuchy, powodująca nieurodzaj na Ziemiach Zachodnich, spowodowała, że zapasy ziół są tam minimalne. Wszyscy bez wyjątku twierdzą, że skoki te w cenach, niskie po żni-

wach a wysokie obecnie, stanowią klęskę dla rolnictwa.

Powszechnie daje się słyszeć skargi na wysokie opłaty za przemiał. Do tej pory młynarze uzasadniali te opłaty niskimi cenami za zboże. Zatem obecnie, gdy ceny tak znacznie wzrosły, pobieranie nadal tak wysokich opłat za przemiał jest, zdaniem rolników, niczym nieuzasadnione.

Przesadzone wieści o szkodach w rolnictwie

Przeprowadzone obserwacje stwierdziły, że silne mrozy styczniowe nie wyrządziły większych szkód w rolnictwie. W zasiewach ozmych szkód prawdopodobnie zupełnie nie będzie, małe szkody ujawnią się może tylko w sadach. Rozpowszechniane wieści o wielkich szkodach wskutek mrozów w rolnictwie są bardzo przesadzone.

Tereny emigracyjne dla Polski

W sobotę zakończyły się obrady 78 sesji rady administracyjnej międzynarodowego biura pracy.

W dyskusji przeprowadzonej, zabierał głos również i przedstawiciel Polski min. Komarnicki, który stwierdził m. in. że zagadnienie emigracyjne posiada dla Polski znaczenie pierwszorzędne. Ludność polska zwiększyła się od czasu wojny o 7 milionów ludzi. Fakt ten powinien być znany wszystkim, którzy się zajmują sprawami społecznymi. Min. Komarnicki podkreślił następnie, że międzynarodowe biuro pracy nie może służyć jedynie interesom niektórych państw, a zaniedbywać potrzeby innych mniej uprzewilejowanych.

Min. Komarnicki podkreślił wreszcie konieczność zwołania w jaknajkrótszym czasie konferencji rzeczoznawców dla spraw emigracyjnych, oraz zajęcia się stroną finansową tego zagadnienia.

Rzeki górskie ruszyły

Jak donoszą z Krakowa, onegdaj ruszyła Wisła w górnym biegu oraz szereg rzek górskich. Po nagłej odwilży i deszczu ruszyły rzeki górskie: Przemsza, Soła i Skwa z dopływami, unosząc na falach skruszone zwały kry.

Utworzony na Skawie 5-kilometrowy zator spłynął szczęśliwie. Również zator lodowy u ujścia Raby pod Sierosławicami nie zagraża wylewem.

Wisła w górze jest już wolna od lodu.

Pod Krakowem lód jeszcze się utrzymuje, wierzchem płynie jednak woda i ruszenie lodów spodziewane jest niebawem.

Lody na Dunajcu jeszcze nie pękły.

Ruszyły także lody na innych rzekach, wylew jednak nie grozi.

Władze zorganizowały na wszelki wypadek akcję ratunkową.

Wskutek długotrwałych deszczów, rozległe obszary Anglii południowej, nawiedzone zostały ponownie klęską powodzi, która dotknęła szczególnie hrabstwo Dorsetshire, gdzie szereg miejscowości znajduje się pod wodą. W Puddletrenthied, główna arteria komunikacyjna, została całkowicie zalana. Mieszkańcy tej miejscowości schronić się musieli na wyżej położone piętra domów.

Wskutek odwilży rzeki w Rumunii wezbrały gwałtownie. Poziom Dunaju podniósł się o 7 mtr., a Prut i Seret wystąpiły z brzegów, zalewając w kilku punktach drogi i linie kolejowe.

Na zachodnich i centralnych ziemiach Polski, które w okresie mrozów pozbawione były szaty śnieżnej, zamarznięcie gruntu doszło do 70 cm. Jest to zjawisko całkiem normalne. Na wschodzie Polski, gdzie była szata śnieżna, grunty zamarzły do 40 cm głęboko.

Zebranie Rady Zw. Izb i Org. Rolniczych Prezes WTKR p. Mikołajczyk wszedł do Zarządu

Dnia 5 lutego b. r. odbyło się oczekiwane z dużym zainteresowaniem przez ogół sfer rolniczych zebranie Rady Związku Izb i Organizacji Rolniczych. Przewodniczył urzędujący prezes Związku, dr. Kazimierz Papara. Porządek obrad, oprócz zagajenia, przewidywał tylko dwa punkty, a mianowicie wybór, w miejsce ustępujących, nowych 8 członków Zarządu oraz referat o zagadnieniu niepodzielności gospodarstw wiejskich. W zebraniu wzięło udział 148 członków rady.

Przy punkcie drugim plenum rady wysunęło następujące kandydatury do Zarządu Zw. Izb i Org. Rolniczych: prezes Wielkopolskiego Tow. Kółek Rolniczych p. Stanisław Mikołajczyk, b. minister reform rolnych i obecny rektor uniwersytetu wileńskiego p. prof. Staniewicz, poseł Gorczyca, b. wiceminister skarbu senator Lechnicki, wiceprezes CTO. i KR. — Ciekot i p. Wrobel.

Poza tym wysunięto jeszcze osiem kandydatur przez sekcję Zw. Izb i Org. Rolniczych.

W rezultacie głosowania z pośród kandydatów wysuniętych przez Radę wybrani zostali: prezes W. T. T. K. R. p. Stanisław Mikołajczyk, który otrzymał największą liczbę bo 119 głosów, senator Serożyński z Pomorza, profesor Staniewicz 99 głosów i poseł Gorczyca. Przepadli natomiast b. minister Lechnicki, wiceprezes Centr. Tow.

Wstał z trumny i porąbał ją

Z Kowna donoszą: W miejscowości Michalinowo zmarł nagle robotnik, który po złożeniu go do trumny, kiedy wszyscy zebrali się już na pogrzeb, nagle ożył, wstał o własnych siłach, popadł w wielką złość, potłukł trumnę i spalił ją w piecu.

Większość z pośród zebranych zemdlala z przerażenia. Okazało się, że robotnik ów zapadł w sen letargiczny.

Org. i Kółek Rolniczych p. Ciekot i reszta kandydatów.

Z pośród kandydatów zgłoszonych przez sekcję Zw. Izb i Org. Rol. wybrani zostali pp. Mystkowski, wicemarszałek Kielak, p. Wap i p. Chłapowski.

Przy punkcie pierwszym po-

rządki obrad przyjęto jednogłośnie deklarację ze dotychczasowy dobór władz Zw. Izb i Org. Rolniczych nie uwzględnił interesów drobnego rolnictwa, przeto zjazd domaga się zmiany statutu Zw. Izb i Org. Rolniczych.

Prez. Roosevelt chce zreorganizować Sąd Najwyższy

Wiele kłopotu sprawiał prezydentowi Stanów Zjednoczonych Rooseveltowi, Sąd Najwyższy, który pozbawiał mocy prawnej wiele zarządzeń prez. Roosevelta wydanych w związku z jego reorganizacją życia przemysłowego i gospodarczego Stanów Zjednoczonych.

Chcąc zapobiec na przyszłość podobnym możliwościom prez. Roosevelt przedstawił kongresowi amerykańskiemu projekt reorganizacji sądownictwa. Ponieważ sędziowie Sądu Najwyższego piastują swoje funkcje dożywotnio, przeto prez. Roosevelt dopatruje się, że w starym wieku będąc sędziowie niezyciowo rozsądzają sprawy. Projekt prez. Roosevelta idzie więc w tym kierunku, iżby mógł on nie przekraczając liczby 15, dodać na każdych 6 sędziów powyżej lat 70 sędziego zapasowego. Reforma ta ma zapewnić na dłuższy czas większość liberalną w Sądzie Najwyższym i uspokoi obawy, że w razie dojścia do władzy do prezydencie Rooseveltie innych stronnictw, nie zostaną przekreślone zdobycze osiągnięte przez rządy prez. Roosevelta.

List pasterski prymasa Węgier przeciw komunizmowi

Kardynał prymas Węgier dr. Seregi opublikował list pasterski, w którym w silnym tonie występuje przeciw światowej propagandzie komunizmu.

Kardynał przytoczył w swym liście przykład Hiszpanii, która dzięki wpływowi bolszewizmu narażona została na groźne przejścia i wstrząsy. Ludzkość nauce widzi owoce nauki komunistycznej w Sowietach, gdzie ideologia komunistyczna, walcząca silnie przeciwko zasadom etyki ludzkiej, naraża tysiące ludzi na głód i cierpienie. Jakkolwiek władcy bolszewizmu pragną opanować świat, akcja ta nie zatriumfuje, gdyż coraz bardziej wstają w siły fronty ludu rolniczego i robotniczego, zwracającego się przeciwko obcym ekspozyturom.

niezawodna RECEPTA...

...TO LOS

Z NIEZMIENNIE SZCZĘŚLIWEJ KOLEKTURY

NADZIEJA

LWÓW, UL. LEGIONÓW 11

Księżna Julianna z mężem opuściła Polskę

Następczyni tronu holenderskiego Julinna wraz z małżonkiem Ks. Berhardem opuściła we wtorek Krynice, udając się przez Budapeszt i Wiedeń do Holandii

(79)

I nagle nar amieniem Uyo-Go ukazała się jeszcze jedna ręka. Silna, muskularna ręka, która chwyciła go za kark i z potężnym rozmachem odrzuciła w tył.

— Puść, lajdaku!

Groniecka nawet nie zwróciła uwagi, że te wściekłe słowa, narzmiące głuchą, śmiertelną niena-

wieścią, były wypowiedziane po polsku.

Słyszała tylko głos, widziała, jak kapłan odchylił się gwałtownie, zatoczył i upadł nawznak; w kureczowo zaciśniętej pięści migłał szmat materji, wydarty z jej sukni.

Zamiast okropnej, zwierzęcej maski ujrziała obca twarz i polyskujące gniewnie szare oczy.

Groniecka podniosła dłoń i bez wiednym ruchem odgarnęła włosy z czoła.

W pierwszej chwili twarz tego mężczyzny wydała się dziwnie znajoma, jakby już setki razy spotkała ją w swoim życiu.

Lecz na wspomnienia nie było czasu.

Uyo-Go był tylko ogłuszony. Po kilku sekundach ze zwinnością

kota poderwał się z posadzki. Nie odważył się na otwartą walkę z nieznanym, w paru skokach i z szybkością, o jaką trudno go było posadzać, dopadł progu i znikł.

Jeszcze się kołysała mata, odgradzająca celę od świątyni.

— Psiakrew! — zawołał Szronowski. — Uciekł!

Ciągle jeszcze drżąc z nieopomaganego gniewu, spojrzęła na swoje pięście.

Wszystko się stało tak prędko, że Groniecka nie zdążyła oprzytomnieć.

— Kim pan jest? — zapytała, z trudem łapiąc oddech. — Ach, mój Boże, przecież to jest całkiem obojętne!... Niech pan nie traci czasu i ucieka! Ale prędko, prędko! Do tej świątyni Europejczycy nie wolno wchodzić... Zaraz Uyo-Go zaalarmuje cały klasztor!

— Słusznie! A więc chodźmy!

— Jakto chodźmy?

— A czy pani myśli, że wyjdę stąd sam?

Jej twarz skamieniała nagle. Czuda jak w sercu wzbiera gorączka. Znow ten obmierzły świat!... Wrócić? O, nie, za nie!

Gwałtownym wysiłkiem woli opanowała nierówny, nerwowy oddech.

— Prześlam tu z własnej woli — odpowiedziała spokojnie — i nie mam zamiaru opuszczać klasztoru. Niech się pan o mnie nie troszczy. Opat znajdzie sposób, aby obronić mnie przed Uyo-Go.

— Opat i najwyżsi kapłani całej Azji razem wzięci obchodzą mnie tyle, co zeszlorny śnieg! — zawołał wzburzony Szronowski. Niechże pani będzie rozsądna i...

Do celi z ogłuszającym krzykiem wpadli uczniowie, pełniący służbę w świątyni Kangmi. Sześciu, dziesięciu, dwudziestu!

Obejrzał się. Nacierała na niego zgraja rozwścieczonych Tybetańczyków. Podniosły się laski, zakończone ciężkimi gałkami, błysnęły noże.

Sięgnął do tylnej kieszeni.

— Niestrzelać! — usłyszał obok siebie podniecony głos kobiecy: — Pan nie ma prawa strzelać do tych ludzi!

Szronowski uśmiechnął się pogardliwie, ale cofnął rękę.

Rzeczywiście to nie miało żadnego sensu. Miał tylko dziesięć nabojęw, stanowczo za mało, aby wystrzelać wszystkich mnichów.

(Ciąg dalszy, nastąpi)

Sytuacja gospodarcza Polski z końcem 1936 r.

w oświetleniu Banku Gospodarstwa Krajowego

Bank Gospodarstwa Krajowego w następujący sposób charakteryzuje sytuację gospodarczą Polski w końcu roku ubiegłego:

Gospodarstwo narodowe Polski wkroczyło w rok nowy wzmocnione i w warunkach pomyślniejszych stwarzających podstawę do dalszej poprawy. Rok ubiegły przyniósł przede wszystkim zdecydowany ruch zwykły produkcji przemysłowej oraz polepszenie sytuacji finansowej w rolnictwie. Wskaźnik produkcji przemysłowej podniósł się silnie niż w roku 1935. Poprawa w przemyśle oparta była prawie w całości na szerszych możliwościach zbytu artykułów przemysłowych na rynku wewnętrznym, które stwarzało ogólne wzmocnienie się dążności do lokat rzeczowych, przede wszystkim zaś silny ruch inwestycyjny oraz wzrost inwestycji w przemyśle i rolnictwie. Niektóre gałęzie przemysłowe zdołały uzyskać zwykłą eksportu swych wyrobów.

Większy wzrost zatrudnienia osiągnęły zwłaszcza przemysły wytwarzające artykuły inwestycyjne, jak hutnictwo żelazne, metalowy przemysł przetwórczy, przemysł drzewny i mineralny. W lepszej sytuacji znajdowała się również wytwórczość przedmiotów spożycia, gdyż obok poprawy siły nabywczej ludności miejskiej zwiększyło się dość poważnie znaczenie wsi jako konsumenta wyrobów przemysłowych. Dochody rolnictwa wzrosły bowiem dzięki rozszerzeniu zbytu artykułów rolnych oraz zwykle ich cen. Wartość eksportu ważniejszych ziemioplodów oraz produktów hodowlanych była w 1936 r. o około 100 milj. zł., czyli o 1/3, wyższa niż w roku poprzednim. Korzystnie odbiło się również na sytuacji rolnictwa zmniejszenie ciężaru obsługi długów w wyniku przeprowadzonej akcji oddłużenia.

O ile w zakresie produkcji i obrotów rok ubiegły przyniósł znacznie poprawę i trwały ruch zwykły, o tyle w dziedzinie pieniężno-kredytowej nie był pozbawiony przejściowych trudności, mających swe źródło głównie w niestabilizowanej sytuacji walutowej świata. Zarządzenia dewizowe nie wpłynęły na zmniejszenie zagranicznego obrotu towarowego, który wykazał w roku ub. znacznie większą zwykłą głównie pod wpływem zwiększonego importu surowców. Celom obrony waluty i bilansu płatniczego służy również ograniczenie transferu obsługi niektórych zobowiązań zagranicznych.

Dzięki wzmocnieniu sytuacji walutowej Polski przez powyższe zarządzenia, przeprowadzona na jesieni dewaluacja państw bloku złotego oraz w innych krajach europejskich, nie wywarła większego wpływu na polskie stosunki pieniężne, które, zwłaszcza pod koniec roku, wykazały poważniejszą konsolidację. Przejściowy odpływ wkładów z instytucji finansowych, który, po wprowadzeniu ograniczeń dewizowych, obracany był głównie na inwestycje rzeczowe, a w pewnej mierze również na wzmocnienie zakupu papierów wartościowych, ustąpił miejsca ponownemu wzrostowi wkładów, których stan

w końcu 1936 r. był o zgorą 100 milj. zł. wyższy, niż przed rokiem.

Korzystnie na stan rynku pieniężnego oddziaływała poprawa sytuacji finansowej państwa, które przestało korzystać z rezerw rynku pieniężnego na pokrycie potrzeb budżetowych. W wyniku bowiem wydanych przed rokiem zarządzeń, równowaga budżetu państwowego została przywrócona już z początkiem bież. roku budżetowego, a wyniki pierwszych trzech kwartałów zamykają się nadwyżką dochodów nad wydatkami.

Pomyślne tendencje rozwojowe rynku pieniężnego zaznaczyły się wyraźniej zwłaszcza w grudniu. Stan wkładów w instytucjach finansowych, przede wszystkim w instytucjach publicznych, wykazał w tym miesiącu poważną zwykłą.

Wyplacalność w przemyśle i handlu, mimo zwiększonych płatności na koniec roku, przedstawiała się korzystnie, co w połączeniu z przyływem wkładów ułatwiło bankom likwidację ultimo rocznego. Na cele akcji kredytowej banki wykorzystywały silnie swe rezerwy redyskontowe i zastawowe w instytucji emisyjnej, gdyż ze względu na wysoki stan produkcji i obrotów występowało duże zapotrzebowanie gotówki.

W związku bowiem z korzystną pogodą, trwał jeszcze w grudniu dość silny ruch w budownictwie. Ogólny stan produkcji przemysłowej uległ stosunkowo niewielkiemu sezonowemu osłabieniu w niektórych gałęziach, jak w metalowym przemyśle przetwórczym — w przemyśle mineralnym, włó-

kienniczym i spożywczym. W innych działach, jak w przemyśle chemicznym i drzewnym, poprzedni stan zatrudnienia został utrzymany bez większych zmian. Spadek wydobycia węgla oraz lekkie osłabienie wytwórczości hut żelaznych jest wynikiem mniejszej liczby dni roboczych w grudniu. Natomiast wzrost produkcji nastąpił w przemyśle naftowym i cynkowym. Liczba robotników zatrudnionych w przemyśle była wyższa, niż przed rokiem.

Ceny zbóż wykazały dalszą zwykłą, przy zwiększonych nieco obrotach na rynku krajowym, mniejszym natomiast eksportem. W dziale hodowli wywóz zwierząt rzeźniczych i ważniejszych przetworów został utrzymany.

Ogólne obroty towarowe z zagranicą utrzymały się w grudniu na poziomie z poprzednich miesięcy; nadwyżka wywozu nad przywozem zwiększyła się. Ruch w handlu doznał zwłaszcza w okresie przedświątecznym silniejszego wzrostu.

Ceny towarów wykazywały, — zwłaszcza w ostatnich miesiącach, silniejszy ruch zwykły.

Uciążliwy haracz na rzecz Związku Izb i Organizacji Roln.

Olbrzymie wpływy Związku Izb i Organizacji Rolniczych znane są powszechnie. Mniej znana jest gospodarka tymi funduszami, a już szczególnie oburzenie wywołuje w kołach rolniczych celowość niektórych wydatków.

Ostatnio doszły nas skargi organizacji, będących członkami Związku, a należących przeważnie do t. zw. sekcji członków nadzwyczajnych — na wygórowane opłaty, jakie muszą ponosić one na rzecz Związku. Roczna składka uiszczana przez te organizacje do kiesy Związku, wynosi po kilkaset i więcej złotych. Wysokość składki pozostaje w odwrotnym stosun-

ku do korzyści, jakie mają organizacje z należenia do Związku. Bowiem dla wielu z nich Związek jest całkowicie bezużyteczny, gdyż sprawy swoje załatwiają one sobie lepiej i szybciej same. Przeciwnie, w niejednym wypadku pośrednictwo Związku raczej utrudnia i odwleka realizację, jeśli nie niweczy jej całkowicie.

Stąd też liczne organizacje z sekcji członków nadzwyczajnych zaczynają się coraz poważniej zastanawiać nad tym, czy warto im należeć do Związku, skoro pożytku nie ma żadnego, a muszą one jedynie ponosić na rzecz Związku uciążliwy haracz.

Sześć lat więzienia za puszczanie w obieg fałszywych pieniędzy

Ciekawa rozprawa odbyła się w ub. piątek w sądzie okręgowym w Rybniku. Na ławie oskarżonych zasiadł robotnik Stefan Bijok z Knurowa, oskarżony o fabrykowanie i puszczanie w obieg fałszywych dziesięcio- i pięcio-złotowych monet.

W lutym ub. r. pojawiły się w Knurowie, Przysowicach, Gieraltowicach i okolicy fałszywe monety dziesięcio- i pięcio-złotowe. — Długie i mozolne śledztwo nie dało pożądanego rezultatu. Całą sprawę wyjawiał dopiero mieszkaniec Knurowa, Antoni Pyszny, który podał nazwisko osobnika, trudniącego się tym procederem. Niezwłocznie policja przeprowadziła u Bijoka gruntowną rewizję, która dała pomyślny wynik. Bijok ukrył w ogrodzie w norze

wszystkie fałszykiaty, gdzie je też znaleziono i skonfiskowano.

W czasie śledztwa Bijok długo nie przyznawał się do winy, później jednak przyznał się i dodał, że cała fabryka pieniędzy znajduje się u niejakiego Długaja w Sosnowcu. Bijok musiał mieć z tą „firmą“ dobry kontakt, gdyż zapatrzył się w dużą ilość fałszywych monet i sprzedawał je w Knurowie i okolicy, biorąc 3,50 zł. za fałszywą pięciozłotówkę. Znalazło się wielu naiwnych, którzy chcieli w ten sposób zwiększyć swoje kapitały.

Na rozprawę powołano czterech świadków, którzy na ogół obciążyli oskarżonego.

Sąd skazał Bijoka na 6 lat bezwzględnej więzienia i utratę obywatelskich praw na przeciąg 5 lat.

Dwie katastrofy w kopalniach

W nocy z soboty na niedzielę wydarzyła się na kopalni „Giesche“ w Nikiszowcu, pod Katowicami katastrofa, która pociągnęła za sobą śmierć dwóch górników. — Mianowicie w głębokości 450 mtr. zawalił się na przestrzeni 40 mtr.

filar. Siedmiu pracujących tam górników zostało zasypanych.

Wszczęto natychmiast akcję ratunkową w wyniku której 5 robotników odkopano. Jak się okazało, żaden z nich nie poniósł szkody na zdrowiu. Natomiast dwóch

dalszych górników: Jan Sarna z Brzezinki i Juliusz Udziech z Giszowca, poniosło śmierć na miejscu. W niedzielę nad ranem odkopano kolumna ratownicza zwłoki Sarny, zaś zwłoki Udziecha dotychczas nie wydobyto. Dalsza akcja ratunkowa trwa.

Wstępne dochodzenia wykazały, że przyczyną katastrofy był silny wstrząs tektoniczny. Dalsze dochodzenia prowadzą władze policyjne i górnicze. O wypadku zawiadomiono również prokuratora Sądu Okręgowego w Katowicach.

*

W Nowym Bytciu w kopalni „Wanda“, wydarzył się tragiczny wypadek, który pociągnął za sobą trzy ofiary w ludziach. Trzech robotników: Wilhelm Błażywa, Augustyn Szczyński i Emanuel Bujdol zajęci byli pracą na pomoście szybu przy zakładaniu kierownicy. Nagle runęły bryły lodu, powodując załamanie się pomostu. Błażywa, Szczyński i Bujdol spadli do szybu, głębokiego na 200 m i ponieśli śmierć. Wydobyto zamaskowane zwłoki trzech ofiar.

W sprawie zakupywania nasion do siewu

Pomorska Izba Rolnicza zwraca uwagę kupującym nasiona do siewu na konieczność żądania przy ich kupnie od sprzedawcy udziału gwarancji na piśmie co do procentu ich czystości i siły kiełkowania lub zamiast tego co do procentu ich wartości użytkowej. Poza tym sprzedawca powinien zagwarantować zupełny brak kaniarki w nasionach roślin koniczyny nowatych, tymotki i lnu, tudzież krajowej pochodzenia koniczyny czerwonej. W wypadkach wątpliwości, czy gwarancja jest dotrzymana, należy przesłać do Stacji Oceny Nasion Pomorskiej Izby Rolniczej w Toruniu prawidłowo pobraną próbkę do zbadania.

Rozpowszechniajcie

„Gazetę Grudziądzką”

Wiadomości bieżące

Piątek, 12 lutego 1937 r.

Piątek: Juliana
Wschód słońca: 6,58; zachód: 16,41
Sobota: Grzegorza
Wschód słońca: 6,56; zachód: 16,43
Niedziela: Walentego
Wschód słońca: 6,54; zachód: 16,45

★ **DZISIEJSZY NUMER „GAZETY”** wydajemy w objętości 6 stron. Zarazem dodajemy bezpłatny dodatek „GOSPODARZ I OSADNIK”.

Już w bieżącym miesiącu

dodamy naszym Czytelnikom

Kalendarz Marjański

Jednakże otrzymają go ci tylko, którzy mają punktualnie opłaconą prenumeratę

WOJ. CENTRALNE

ZATRUCIE GAZEM ŚWIETŁNYM

W Warszawie przy ul. Nowolipie 27 ulegli ciężkiemu zatruciu gazem świetlnym lokatorzy 80-letni Abram i 74-letnia Tama małżonkowie Barbanelowie. Wypadek ujawnił rano syn ofiar tragicznego wypadku. Przyszedszy w odwiedziny do rodziców zastał drzwi mieszkania zamknięte, a wydzielająca się woń gazu ostrzegła o niebezpieczeństwie. Wezwany lekarz pogotowia w sta nie b. ciężkim przewiózł zatrutych do szpitala na Czystem. Przyczyną wypadku było niedomknięcie kurka przy lampie gazowej.

ŚMIERĆ POD POCIAGIEM

Onegdaj rzucił się pod pociąg manewrujący w Warszawie przy ul. Bema jakiś mężczyzna lat około 30 i poniósł śmierć na miejscu. Zwłoki przewieziono do prosektorium. Żadnych dokumentów przy samobójcy nie znaleziono.

MAŁOPOLSKA

76-LETNI STARZEC SYNOBÓJCA

W Chmielowie w pow. tarnobrzesckim 76-letni Michał Rykliński zabił siekierą swego 46-letniego syna, Jana z którym od dłuższego czasu miał ciężkie niesnaski na tle majątkowym. Mordercę aresztowano.

KRESY WSCHODNIE

ZASYPANY PRZEZ LAWINĘ

Mieszkaniec kol. Dzwiniacze, w powiecie krzemienieckim, Harion Semeniuk, powracający z jarmarku w Wiśniowcu do domu został zasypany przez lawinę śnieżną wraz z saniami i końmi. Następnego dnia odkopano konie wraz z saniami, natomiast Semeniuka nie odnaleziono.

OFIARA ZAWODU MIŁOSNEGO

Śmiertelny strzał z dubeltówki zamieszkały w Choszczówce pod Warszawą 21-letni Antoni Marciniak od dłuższego czasu zdradzał objawy silnego zdenerwowania.

Wczoraj młodzieniec wziął dubeltówkę i oświadczył, że idzie na polowanie. Ponieważ rodzina, przeczuwała coś złego, przeto ojciec zamierzał iść z nim na polowanie.

Zanim ruszono w pole, Marciniak wszedł do swego pokoju. Po dłuższej chwili rozległ się huk wystrzału. Prerażona rodzina pobiegła do pokoju, gdzie oczom przybyłych przedstawił się okropny widok. Na podłodze w kałuży krwi leżał Marciniak z przestrzelonym bokiem. Noga denata zaplątana była w sznurze przywiązany do cyn-gla.

Wezwany lekarz stwierdził już śmierć. Przyczyną rozpaczliwego kroku był zawód miłosny.

PODWÓJNA ZBRODNI NA ZABAWIE

Na zabawie w Holyńu koło Słonima został zabity wystrzałem z rewolweru

Tajemnicza śmierć chorążego

Zwłoki znaleziono w rowie

Patrol policji powiatu warszawskiego natknął się w pobliżu majątku Macelin pod Warszawą na zwłoki jakiegoś mężczyzny. Trup nieznanego leżał w rowie przy szosie. Po bliższych oględzinach ustalono, że zwłoki mężczyzny przebywały w rowie już od kilku dni i były w rozkładzie.

W kieszeni marynarki znaleziono legitymację chorążego rezer-

wny. Olgierd Jahołkowski, członek wydziału powiatowego w Słonimie właściciel majątku Dzieszkwice. Ponadto zraniony został ciężko dwoma wystrzałami plenipotent maj. Dobromil Lucjan Kundzicz, który po przewiezieniu do szpitala słonimskiego zmarł.

Zabójstwa dokonał syn dzierżawcy maj. Malatycze, 26-letni Aleksander Roszkowski, którego zatrzymano. Tła zabójstwa narazie nie wyświetlone.

wy wystawioną na nazwisko Józefa Mieczysława Grochowskiego lat 37, zamieszkałego przy ul. Tykocińskiej 21 w Warszawie.

Zwłoki przewieziono do gabinetu medycyny sądowej na ul. Ozki. Śmierć nastąpiła prawdopodobnie wskutek zamarznięcia. Śnieg przykrył zmarłego i dopiero obecna odwilż ujawniła tajemnicę wypadku.

Pięciokrotny samobójca

W pociągu, przybyłym z Warszawy do Sochaczewa, służba kolejowa znalazła trupa mężczyzny około 30 lat, ubranego w garnitur marengo i jasne palto z karakułowym kołnierzem. Ze skroni mężczyzny sączyła się krew, a na siedzeniu obok leżało pięć kart pocztowych z wizerunkiem Jadwigi Smosarskiej. Na jednej z nich denat skreślił następujące słowa:

„Już piąty raz chcę się zabić i zawsze brak mi odwagi. W ostatniej chwili widzę, jak życie jest piękne. Nie poszukujcie nikogo. sam odebrałem sobie życie. Eugeniusz Fryziński.”

W znacznej odległości od trupa, w drugim końcu przedziału le-

żał automatyczny rewolwer francuski. Policja wszczęła dochodzenie, celem wykrycia powodów tajemniczego samobójstwa oraz ustalenia tożsamości zmarłego, przy którym nie znaleziono żadnych dokumentów.

Zakłady **C. ULRICH** zawiadamiają że Ogrodnicze wyszedł z druku

CENNIK NASION NA ROK 1937

I polecają wszelkie nasiona świeżego zbioru wyborowej jakości Centrala — Warszawa, Ceglana 11 telefon 568-60

Filie: Moniuszki 11, telefon 609-28 2-ga Hala Mirowska, telefon 609-33

Zuchwały napad w Radomiu

Na Moszka Klempnera z Głowaczowa dokonano w śródmieściu Radomia śmiałego napadu rabunkowego. W chwili, gdy Klempner wydobywał portmonetkę, podbiegła do niego nieznana kobieta, oraz mężczyzna. Mężczyzna schwytał Klempnera za gardło, począł go dusić, kobieta zaś ugryzła

Klempnera w rękę, i wyrwała portmonetkę, zawierającą 500 zł. Po dokonaniu rabunku napastnicy zbiegli, lecz zostali wkrótce ujęci. Są nimi znani przestępcy radomscy Niezgoda i Kubiezia. Część zabawnych pieniędzy zdołano im odebrać i zwrócić poszkodowanemu.

Rozwiązanie Ligi Praw Człowieka i Obywatela we Lwowie

W związku z dochodzeniami, jakie prowadziła ostatnio prokuratoria lwowska przeciw miejscowemu oddziałowi Ligi Obrony Praw

Człowieka i Obywatela, dokonano onegdaj rewizji w lokalu Ligi oraz w mieszkaniach sekretarza Ligi a zarazem prezesa ZZZ, dr. Mie-

Notowania giełdowe ziemiopłodów

z dnia 10 lutego 1937 r. — Płacono złotych za 100 kg:

	Warszawa	Poznań	Kraków	Bydgoszcz
Pszenvica	28,50—29,00	27,50—27,75	28,75—29,00	27,50—27,75
Zyto	23,25—23,75	23,50—23,75	23,25—23,50	23,50—24,00
Jęczmień	22,50—24,50	21,75—25,00	23,25—24,75	22,25—24,00
Jęczmień brow.	26,00—27,00	26,00—27,00	—	25,75—27,25
Owies	19,75—20,50	20,25—20,50	20,50—21,00	20,25—20,50
Maka pszen. 65%	40,00—41,00	40,75—41,75	—	—
Maka żytnia 65%	28,50—29,50	25,50—26,00	33,00—34,50	—
Otreby pszenne	15,50—16,00	16,75—17,25	15,75—16,00	17,25—17,50
Otreby żytnie	15,00—15,50	16,75—17,25	15,75—16,00	17,00—17,25
Rzepak	50,50—51,50	53,00—54,00	53,50—54,50	52,00—53,00
Groch polny	21,50—22,50	—	—	21,00—22,00
Groch Wiktorja	26,00—28,00	21,00—24,50	29,00—32,00	21,00—25,00
Kuchy rzepak.	19,00—19,50	20,25—20,50	—	20,50—21,00
Kuchy lniane	24,50—25,00	24,75—25,00	—	25,00—25,50
Ziemniaki jad.	—	—	—	3,50—4,00
Gryka	—	—	—	—
Słoma luźna	—	2,00—2,25	—	—
Słoma prasow.	—	2,75—3,00	—	3,25—3,50
Siano luźne	—	4,30—4,80	6,50—7,00	4,00—5,00
Siano prasow.	—	4,95—5,45	—	—

Ceny żyta zagranicą:

Berlin 37,10; Praga 27,72; Hamburg (żyto amerykańskie bez cła) 23,20

Wartość dolara: 5,29 —; Wartość gramu złota: 5,92

Grypa zagraża!

Stosuj
natychmiast
znaną
ASPIRINĘ
produkt polski
Do nabycia we wszystkich aptekach

BAYER

niewskiego oraz u adw. Hersztala i red. Szezyrka. W wyniku rewizji zakwestionowano materiały korespondencyjne.

Starostwo grodzkie rozwiązało lwowski oddział Ligi Obrony Praw Człowieka.

Krwawe „ostatki”

W niedzielę rano na zabawie w Holyńce (pow. słonimski) zabito wystrzałem z rewolweru inżyniera Olgierda Jahołkowskiego, członka wydziału powiatowego w Słonimie, właściciela majątku Dzieszkwice. Ponadto zraniono ciężko dwoma wystrzałami plenipotentą majątku Dobromil Lucjana Kundzisa, który po przewiezieniu do szpitala słonimskiego zmarł.

Zabójstwa dokonał syn dzierżawcy majątku Malatycze, 26-letni Aleksander Roszkowski, którego aresztowano. Tła zabójstwa narazie nie wyświetlone.

Wypadek kolejki linowej na Kasprowy Wierch

Na kolejce linowej na Kasprowy w dniu 5 bm. nastąpiło uszkodzenie, które unieruchomiło kolejkę.

Dnia tego, gdy kolejka była w ruchu, zerwał się nagle gwałtowny wiatr wobec czego konduktor jednego z wagoników w pobliżu trzeciej podpory, tj. w połowie dolnego odcinka dał odpowiedni sygnał motorowemu i ten zwolnił znacznie szybkość.

Ponieważ drugi wagon z 30 pasażerami w tym momencie mijal z góry trzecią podporę, lina ciągnąca w prześle między stacją Turnie Myślenickie

Oberwanie się brzegu morskiego

W Jastrzębiej Górze nad otwartym Bałtykiem oberwała się 40-metrowa połać skarpy nadbrzeżnej. Jest to skutek gwałtownej odwilży i podmycia brzegu przez wody spływające.

Wielkie masy ziemi zsuwając się, uszkodziły łazienki, wystawione w ub. roku na plaży.

LEN

Wilno, 8. 2. Giełda lnarska notuje w złotych za 1.000 kg następujące ceny orientacyjne: len trzepany st. Wołożyn (nowy) basis I skala 216,50 — 1.680 — 1.720; trzepany Horodziejski 1.820 — 1.860; Miory b. SKP sk. 216,50 — 1.540 — 1.580; Traby b. I skala 216,50 —; czesany Horodziej b. I skala 208,10 — 2.050; kądziel Horodziejska basis I skala 216,50 — 1.600 — 1.640; targarńce moczony asortyment 70-30 — 970 — 1.000.

Bydło i mięso

z dnia 10-go lutego 1937 r.
Płacono w złotych za 100 kg. żywej wagi

Table with columns for location (Warszawa, Poznań) and animal types (woły wytucz., woły mięsiste, stadniki, krowy, jałówki, cielęta, świnię).

Wartość pieniędzy:

Table showing exchange rates for various currencies like British pounds, French francs, Swiss francs, Czech crowns, and German marks.

SPRZEDAŻE

Sprzedam

tanio dobrze utrzymany motocykl lub zamienie na fortepian...

Sprzedam

64 morgi pszennej ziemi z inwentarzem żywym...

30 ha

sprzedam w całości lub częściowo 450 zł. za ha...

Dom

murowany nowy budynek gospodarczy, sad dochód 2000 zł. rocznie...

Sprzedam

pszczoły silne rasy krajowej ule warszawskie...

Oberża

z salą bez konkurencji inwentarz kompletny...

Dom

sprzedam z ogrodem 1 1/2 morg. - Kościół, szkoła...

Trąbkę-tenor

dla zespołu orkiestralnego sprzedam...

Gospodarstwo

20 ha w tym 4 ha lasu sosnowego 100 lat 4 ha łąki...

Sprzedam

wóz nowy roboczy nośności 25-30 otr. Mistrz kowalski...

Walce „Kaplera“

sprzedam 500x335 z regulatorem w dobrym stanie...

Miody

„ROJ“ Krajowe Zjednoczenie Pszczelarzy Lwów Ruska 20

Warsztat

kowalstwo-słusarski komplet maszyn z toczkarnią...

Pies

Wodooz 2 lata stary czystej rasy tresowany...

Miód

czysto pszczeliny pierwszej jakości lipcowy deserowy...

Fabryka węglin

J. Pietrow m. Łuniniec wysła wedliny pierwszorzędnej jakości...

Gospodarstwo

dobrej ziemi na Pomorzu kupie może być z długim...

Kartoflarke

(Hardena) z kneblami używana lecz w dobrym...

KUPNA

Kupna

lub dzierżawy kuźni z ziemią...

Gospodarstwo

60 morgowe zamienie powyżej 100 morg z dopłatą...

Kupię

używana kuźnia polowa (Feldschmiede) Józef Lesniak...

Kupię

manet używany w dobrym stanie...

Poszuk. posady

Poszukuję

posady maszynistki ewentualnie korepetytorki do dzieci...

Młodszy

czeladnik piekarski znający co najmniej cukiernictwo...

Na czas Wielkiego Postu Droga Krzyżowa

tudzież Pieśni i modlitwy o męce Pańskiej oraz

Gorzkie Żale

Cena z przysyłką 35 gr. Księgarnia Gazety Grudziądzkiej Grudziądz-Droga Łąkowa

Poszukują

pracy: 2 dziewczyny na sezon letni i chłopak do koni...

25-letni

żonaty poszukuje zajęcia w handlu...

Organizator

znający się na organizacji zawodowej obrotów rolnych...

19-letni chłopak

poszukuje jakiegokolwiek pracy od marca lub kwietnia...

Młodzieniec

po wojsku lat 23 prosi o przyjęcie do nauki masarskiej...

Absolwent

sz ołw powszechny z wynikiem celującym...

Czeladnik

obuwiczy szuka pracy u mistrza...

17 letni

uczeń ślusarski z roczną praktyką...

Matrymonialne

Panna

przystojna z gospodarstwa wiek 34...

Kawaler

lat 27 krepu wlos posiada sklep spożywczy...

Który?

z panów nawzię korespondencję z absolwentką Szkoły Gospodarczej...

Kawaler

lat 29 gotówki 2000 zł. szuka panny...

Dwaj kawalerowie

samodzielni rzemieślnicy z gotówką 3000 zł. zapraszają...

Kreślarz

techniczny pragnie korespondencji ukończony kurs H. Gajewskiego...

2 Mężczyźni

ze wsi poszukują pracy jako pomocnicy do wielkiej hurtowni...

Włodarz

z Kongresówki poszukuje posady z ludźmi...

Pracy

u dobrego mistrza kołodziejskiego...

17-letni

chłopiec sumienny i pracowity...

Agenci

do sprzedaży wiedeńskich kos. poszukują w „KOSA“...

Wspólniczki (ka)

szukam z 3 do 5 tysięcy złotych...

Agenci

handlarze wielkie zyski cenники...

Słynny

fanomatyk wroży przepowiada...

Poszukuję

młodszy, samotnego rzutkigobiatnika...

Przyjmę

na własność dziewczynkę lub chłopca...

Koncesjonowane

biuro prób podań. załatwia wszelkie sprawy...

P. P. Młynarze!

Abonujcie Wasze piśmie fachowe...

Zjazdy i zgromadzenia Stronnictwa Ludowego

POW. LUKÓW: Zawiadamy, że odbędą się kursy polityczne społeczne dla ludowców...

POW. KONIN: Dnia 13 i 14 lutego odbędzie się we wsi Jaroszewice dwudniowy kurs...

Radioogram z Warszawy

Piątek, dnia 12 lutego. Godz. 6.30 Audycja poranna. 11.30 Audycja dla szkół...

Sobota, dnia 13 lutego. Godz. 6.30 Audycja poranna. 11.30 „Śpiewajmy piosenki“...

AUDYCJE DLA WSI W KAŻDĄ NIEDZIELĘ nadawane są przez wszystkie radiostacje...

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE nadawane są przez wszystkie radiostacje...

PRZEGLĄD GIELDOWY Z POZNANIA przez wszystkie radiostacje...

SKRZYNKI ROLNICZE każda stacja we własnym zakresie...

Odpowiedzi Redakcji. - P. Rychlicki Wł. Huta Brzuska. Oplacono styczeń rb. „Kulanwarz Mariana“...

Ogłaszajcie w Gazecie Grudziądzkiej

Uwaga! ROLNICY Uwaga!

ROCZNIK GOSPODARSKI na rok 1937

czyli Poradnik Informacyjny

O postępie wiedzy i techniki zawodowej, o najważniejszych zdarzeniach w życiu rolniczym...

Z kalendarzem i wykazem targów i jarmarków na 1937 r. Cena wraz z przysyłką 2,30 zł.

Wysyłamy tylko za poprzednim nadesłaniem pieniędzy. Zakłady Graficzne i Wydawnicze Wiktora Kulerskiego Grudziądz-Droga Łąkowa